

випробувані споріднені спарювання в лініях і родинах. Для виявлення носіїв рецесивного гена бажано мати контрольну групу відомих гетерозиготних тварин, що прискорить процес випробування тварин на носійство генів кратерності.

НАУКОВІ ОСНОВИ ВИРОЩУВАННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ

І.І. Гончарова

Державний біотехнологічний університет

Інтенсифікація виробництва молока зумовлює необхідність перебудови технологій вирощування телиць, нетелей і високопродуктивних корів, добору їх за придатністю до машинного доїння та стійкістю до інтенсивного використання.

У процесі вирощування та добору необхідно отримати добре розвинених, вирівняних за господарсько корисними якостями тварин. Вирощування телиць, нетелей і первісток є єдиним процесом, який має бути спрямований на отримання високопродуктивних корів. Цього можна домогтися за умови інтенсивного розвитку телиць і досягнення ними до періоду осіменіння (17–18 місяців) живої маси 380–400 кг. Від пасивного добору ремонтного молодняка за даними походження тварин необхідно перейти до активної норми інтенсивного вирощування телиць, нетелей і первісток.

Забезпечити правильне вирощування ремонтного молодняка з надосм корів за першу лактацію 4000 кг молока і більше. Під час вирощування телиць і нетелей у господарстві ведеться не тільки вдосконалення породних якостей тварин, а й вплив на формування їхньої молочної продуктивності різними методами під час годівлі в процесі росту і розвитку.

Вирощування ремонтних телиць – єдиний процес в системі заходів по створенню стад високопродуктивних тварин.

Потрібний строгий контроль за організацією на належному рівні наступних заходів:

- відбір молодняка за походженням в 10–20 денному віці;
- спрямоване вирощування телиць до злучного віку і організація штучного запліднення;
- контроль за їх ростом і розвитком в період вирощування;
- відбір нетелей для підготовки до отелення і роздоювання першотелиць;
- комплексну оцінку першотелиць.

При формуванні стада особливе значення необхідно приділяти селекції, заснованій на відборі першотелиць, оцінених по їх фактичній продуктивності. Завершальний відбір корів організують після контролю їх продуктивності і встановлення придатності першотелиць до використання в умовах інтенсивної технології.

Спрямоване вирощування високопродуктивних корів робить великий вплив на племінну роботу по вдосконаленню великої рогатої худоби. Рівень і повноцінність годівлі телиць повинні відповідати плану росту, прийнятому в господарстві. При годівлі ремонтного молодняка необхідно застосовувати прогресивні методи і прийоми підготовки кормів до згодовування, які сприяють більшій поїдаємості і кращій перетравності.

Наукові дослідження і практика передових господарств нашої країни показують, що головними умовами успіху в молочному скотарстві є створення міцної кормової бази, повноцінна годівля і належне утримання тварин з комплексною механізацією усіх трудомістких процесів, постійне вдосконалення продуктивних стад шляхом добре налагодженої племінної роботи.

Племінна робота по відтворенню стада повинна вестися по певній системі з використанням великомасштабної селекції.

Високопродуктивне стадо створюється шляхом цілеспрямованого відбору молодняка, своєчасного виводу із стада низькопродуктивних, хворих і старих тварин і заміною їх молодими коровами, добре пристосованих до умов промислового виробництва молока.

На молочнотоварних фермах і комплексах при 25%-ній бракуванні і щорічному 2–2,5%-ному прирості поголів'я корів відбір телиць необхідно здійснювати з розрахунку 30–35% введення в стадо з урахуванням передбачуваного вибуття в період вирощування, а також вибраковування тварин після оцінки їх за власною продуктивністю.

В процесі вирощування телиць за технологією допускається вибраковування тварин, що відстали в рості, хронічно хворих, безплідних і з іншими вадами у розмірі 15–20%, з них в період карантину – 4%, від 2 до 6 місяців – 3,5%, від 6 до 12 місяців – 3,5%; від 12 до 18 місяців – 2,0%; від 18 до 24 місяців – 2,0%. Відбір телиць для відтворення стада доцільно здійснювати поетапно: до 20-денного віку – за походженням, розвитку, відсутності вад; у 6–12-місячному віці – по живій масі, стану здоров'я; у 15–18-місячному віці по статурі, живій масі і запліднюваній.

Відбір телиць за походженням найбільш легкий і швидкий, але не найефективніший. Встановлено, що не завжди від кращих матерів народжуються кращі по продуктивності дочки. Отже, цей метод відбору не забезпечує потрібного генетичного прогресу стада, оскільки молочна продуктивність корів до певної міри залежить від мінливості умов зовнішнього середовища, тобто від їх годівлі і утримання.

Для з'ясування впливу матерів і умов їх експлуатації на ріст, розвиток і продуктивність потомства було проведено ряд науково-господарських дослідів. Результати досліджень показали, що телиці, вирощені за однакових умов годівлі і утримання, незалежно від продуктивності матерів мали за першу лактацію рівну молочну продуктивність. Це підтверджує доцільність оцінки відбору першотелиць за власною продуктивністю.

Також, високопродуктивних корів можна одержати за організації правильного вирощування телят у профілакторний молозивний період одразу після отелення корів. Тому на підвищення продуктивності молочної худоби та збільшення її поголів'я впливають не лише генетично обумовлені чинники, умови вирощування і експлуатації тварин але і отримання життєздатного приплоду.

BASIC PRINCIPLES OF ORGANIC GOAT BREEDING

V. Popova

State Biotechnological University

vittory0647@ukr.net

The global agriculture industry has recognised that organic farming not only protects the health and welfare of livestock, but also has many benefits when it comes to the health of consumers of these products and to the environment. Meanwhile, the use of antibiotics and hormones poses a constant threat to humans and humanity as a whole. It should be noted that livestock groups that are raised on the principle of organic farming make maximum use of organic pastures that have not been treated with herbicides and pesticides. In general, this technology is as close as possible to the natural way of keeping livestock.

The issue of introducing organic farming and crop production arose in the sixties of the last century on the farms of continental Europe, Great Britain and North America. Farmers started to think about the harmfulness of chemical fertilisers and additives, which were widely used in crop and livestock production to increase crop yields and animal productivity. As the public began to understand the negative health and environmental consequences of this "growth", the movement towards organic farming gained a lot of support from society and became a fast-growing sector.

Farms have gradually integrated animal husbandry and crop production into one large organic farming system. Animals on farms produce quite large quantities of manure, which is the best natural fertiliser and a great way to convert useful nutrients in food and feed crop rotations. At the same time, the obtained organic products and fodder can be fed to animals, and it will be the